

PRODUKTARK

GRUNNLAG FOR REDUKSJON AV AKTSOMHETSOMRÅDER FOR KVIKKLEIRESKRED Gildeskål kommune, Nordland: med vedlagt kart «Tykke løsmasser under marin grense, Gildeskål kommune, Nordland, M 1:50 000»

FAKTA INFORMASJON

Kartleggingsområde: Gildeskål kommune, Nordland,

Målestokk: 1:50 000

Reduksjon av areal under marin grense som utgjør grunnlag for aktsomhetsområder: 59,6 %

FORMÅL/BRUKSOMRÅDE

Kartlegging av berg i dagen og grunnlendt terreng under marin grense (MG), som grunnlag for reduksjon av aktsomhetsområder for kvikkleireskred.

NVEs «Aktsomhetskart for kvikkleireskred» er blant annet basert på MG og løsmassekart utviklet av NGU. Der det ikke finnes løsmassekart i målestokk 1:50 000 eller bedre, tar NVE utgangspunkt i alt areal under MG. Kartlegging av berg i dagen og grunnlendt terreng i områder hvor det ikke foreligger detaljerte løsmassekart, kan derfor gi grunnlag for stor reduksjon i aktsomhetsområder for kvikkleireskred.

NGUs kartlegging beskrevet i dette produktarket omfatter polygoner av områder hvor det er berg i dagen eller grunnlendt terreng. I tillegg er det laget polygoner over tykke, uspesifiserte løsmasser, som vist i det vedlagte kartet. Polygoner med berg i dagen eller grunnlendt terreng, samt polygoner med tykke, uspesifiserte løsmasser overleveres NVE, som benytter dataene til oppdatering av aktsomhetskart for kvikkleireskred.

KARTLEGGINGSOMRÅDE

Gildeskål kommune, Nordland fylke. Kartlegging under modellert MG (~94 moh.).

Antall innbyggere: 2 003 (2025)

Totalt landareal: 622,26 km²

Areal under MG: 150,4 km²

Antall innbyggere under MG: 1926 (2023)

KARTLEGGINGSRESULTATER: REDUKSJON

Areal under MG med tykke løsmasser: 60,8 km²

Reduksjon av areal under MG som utgjør grunnlag for aktsomhetsområder: 89,6 km²

Prosentvis arealreduksjon: 59,6 %

Antall innbyggere i områder med tykke løsmasser under MG: 1192 (2023)

MÅLESTOKK/DATASETTOPPLØSNING

Målestokk: 1:50 000

Absolutt minste arealer/polygoner som er inkludert i kartleggingen er ~50x100 m store.

Som konsekvens av målestokken kan mindre arealer (< 50x100 m) med tykke, marine avsetninger ligge innenfor polygoner kartlagt som grunnlendt terreng eller berg i dagen. Løsmasser under vann er ikke kartlagt.

METODIKK

Kartleggingen er basert på metodikken beskrevet i Solberg mfl. (2024a; 2024b). Det er kartlagt utelukkende fjernanalytisk og ved hjelp av en rekke ulike digitale datasett:

- LiDAR-data fra Kartverket. Datasett fra 2023. Oppløsning: 10 punkter per meter. Prosessert til 1 meters terrengmodell og skyggerelieff med tre ulike innstrålingsretninger.
- Flyfoto via wms og Geodata Online
- Historiske flyfoto fra Norge i Bilder
- NADAG – Nasjonal database for grunnundersøkelser
- GRANADA – Nasjonal grunnvannsdatabase

KARTLEGGERE

Kartleggere: Emil Jordhøy

Sidemannskontroll: Reidun Fagerheim Eldegard. Det er i tillegg utført kvalitetskontroll av kartkomite.

BESKRIVELSE

Gildeskål kommune har et kystlandskap som er typisk for regionen. Landskapet er preget av alpine kystfjorder som åpner seg opp i strandflaten mot vest og som gradvis går over til fjellområder mot øst og sør.

Grunnforholdene under marin grense varierer mye, men kan generaliseres i tre kategorier basert på den geologiske konteksten. Den første kategorien er områder med tydelig utvikling av en strandflate. I disse områdene er løsmassedekkene generelt tynne og sammenhengende. De tykkere løsmassedekkene er i stor grad konsentrert til forsenkninger i berggrunnen med begrenset utstrekning. Områder som dette finner vi ved Gjelset, Inndyr, Lekanger og Mårnes, samt på øyene i vest.

Den andre kategorien er områder innerst i større fjorder og viker. De fleste, og største, tykke løsmassedekkene ligger i slike områder. Avsetningsmiljøet i disse områdene har endret seg mye fra siste istid og fram til i dag. Prosessene som har dominert avsetningsmiljøet har også variert fra område til område, og man finner både morene, glasifluviale, fluviale, marine og skredavsetninger (Olsen, L. 2019). Noen områder som kan trekkes fram er Mevik, Langskogan, Kjellingene og Saura. Kjellingene og Saura er tidligere kartlagt som hav- og fjordavsetning (NGU) og er de eneste områdene med tydelig utviklet ravinering.

Den tredje kategorien er langs fjordsidene. Her er grunnforholdene i stor grad preget av berg i dagen, sammenhengende, og/eller tynne løsmassedekker. De tykke løsmassedekkene i disse områdene er lokalisert der berggrunnsgeologien danner beskyttede, lokale bassenger eller der man finner laterale eller marginale glasiale avsetninger.

Områder med mye skredaktivitet skiller seg ut, med stedvis tykke skredavsetninger. Et eksempel på dette finner vi ved Langsandene.

Det er ingen store områder med omfattende antropogen påvirkning i Gildeskål.

DATALAGRING OG LEVERANSEBESKRIVELSE

Kartlagte objekter lagres i et datasett kalt «AktsomhetArealreduksjon» i NGUs løsmassedatabase. Datasettet for Gildeskål er ikke fritt tilgjengelig, men kan sendes på oppfordring.

En PDF som viser deler av resultatet av kartleggingen er vedlagt produktarket. Kartet gir oversikt over gjestående områder med tykke løsmasser, etter at polygoner for «Grunt til berg» er trukket fra arealet under marin grense. Grunt til berg-polygoner er kartlagt som Berg i dagen, Tynt løsmassedekke og Usammenhengende løsmassedekke (Solberg mfl. 2024a). Vær oppmerksom på at tykke løsmasser på kartet er av uspesifisert type. Det er ikke kartlagt i sjø/innsjø.

REFERANSE TIL PRODUKTARKET

Referanse: Jordhøy, E. 2025: Grunnlag for reduksjon av aktsomhetsområder for kvikkleireskred Gildeskål kommune, Nordland fylke: med vedlagt kart «Tykke løsmasser under marin grense, Gildeskål kommune, Nordland, M 1:50 000». Norges Geologiske Undersøkelse.

KONTAKTPERSONER

Kartleggere: Emil Jordhøy (emil.jordhoy@ngu.no)

Fagansvarlig: Reidun Fagerheim Eldegard

(reidun.fagerheim.eldegard@ngu.no)

Datateknisk: Kjersti Høyvik (kjersti.hoyvik@ngu.no), Kjersti Mølmann (kjersti.molmann@ngu.no)

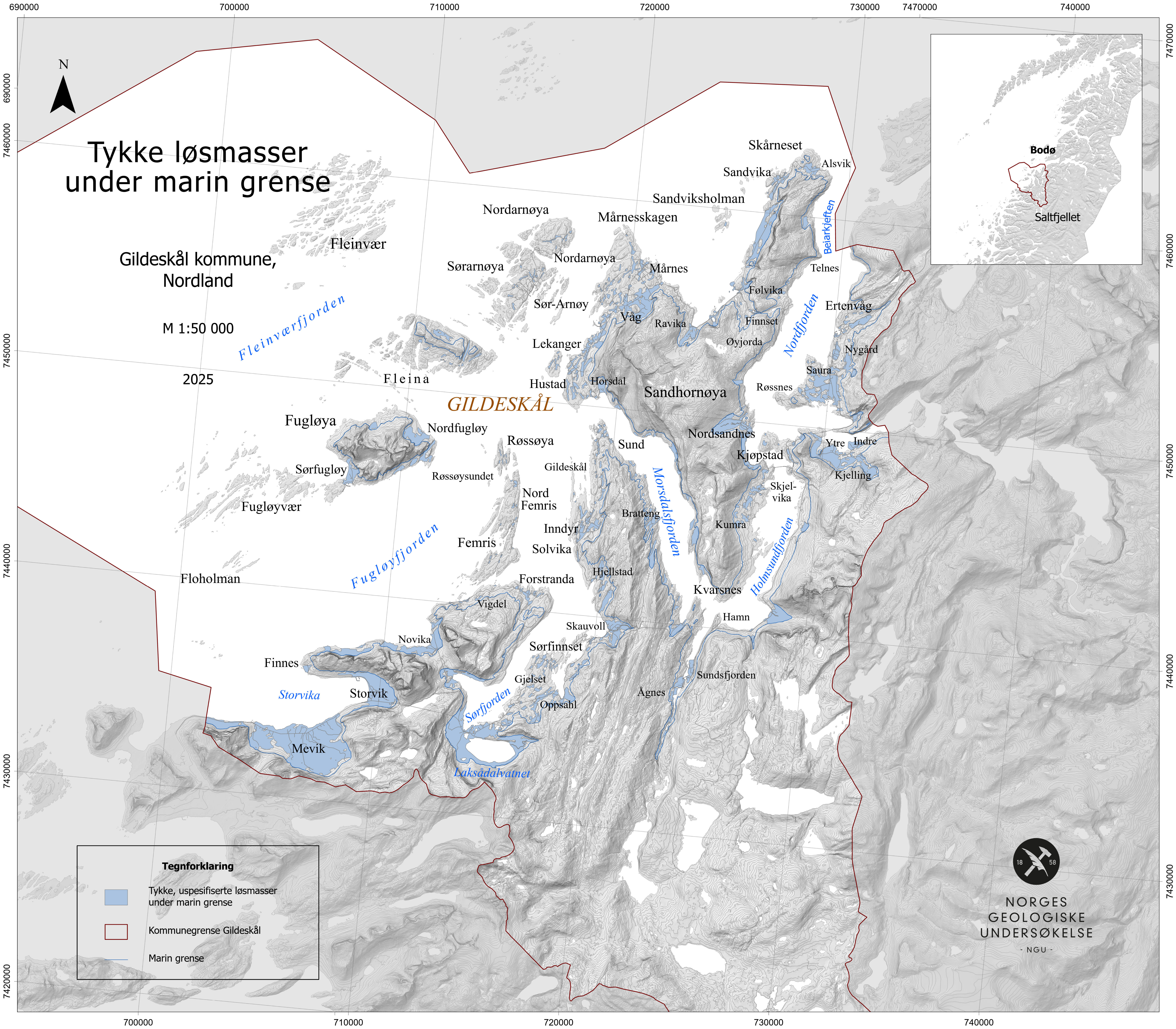
LENKER OG REFERANSER

- **NGU 2025:**
https://geo.ngu.no/kart/common_mobil/?/kart/los_masse_mobil/_lang=nor::map=1
- **Olsen, L. og Bergstrøm, B.** 2016: Glomfjord 1928-1, kvartærgeologisk kart M 1:50 000. Norges geologiske undersøkelse.
- **Olsen, L.** 2019: Beskrivelse til kvartærgeologisk kart Glomfjord 1928 I - M 1: 50 000, Nordland. Url:

[Beskrivelse til kvartærgeologisk kart Glomfjord 1928 I
- M 1: 50 000, Nordland | NGU](#)

- **Solberg, I.L.** mfl. 2024a. Videreutvikling av grunnlag for aktsomhetskart under marin grense. NGU-rapport 2024.009
- **Solberg, I.L.** mfl. 2024b. Veiledning: Kartlegging av fjellblotninger og grunnlendte områder, som grunnlag for reduksjon av aktsomhetsområder for kvikkleireskred. NGU-rapport 2024.010

020Km		
Beskrivelse av området: Kartleggingsområdet er preget av store variasjoner i grunnforholdene. De tykke løsmassedekkene ligger i stor grad i større viker. I områdene med tydelig strandflate er grunnforholdene vekslende mellom berg i dagen, tynne dekker og noe tykke dekker. Langs dal og fjordsidene er det hovedsaklig tynne dekker eller bart fjell, men det finnes stedvis tykke dekker av både rasmasser og morenemateriale.	Kartleggingsinformasjon: Kartlagt av NGU i 2025. Kartlegging av berg i dagen og grunnlendt terreng under marin grense (MG), som grunnlag for reduksjon av aktsomhetsområder for kvikkleireskred. Kartleggingen er basert på metodikk beskrevet i NGU rapport 2024.009 og NGU rapport 2024.010.	Referanse: Jordhøy, E. 2025: Grunnlag for reduksjon av aktsomhetsområder for kvikkleireskred Gildeskål kommune, Nordland fylke: med vedlagt kart «Tykke løsmasser under marin grense, Gildeskål kommune, Nordland, M 1:50 000». Norges Geologiske Undersøkelse.